

Borze v preteklem letu

www.nlbskladi.si

31. december – 31. december 2014, leto VII, št. 1

2014 – ponovno zelo dobro borzno leto

Za nami je že tretje zaporedno leto, ko so skorajda vse pomembnejše naložbene kategorije vlagatelje razveselile s pozitivnimi donosnostmi. V lanskem letu se je nadaljevala selitev kapitala iz manj v bolj tvegane naložbe, posledično so od vseh naložbenih kategorij najvišjo donosnost v povprečju dosegle delnice. Globalni delniški indeks (MSCI World) je namreč v preteklem letu, vključujoč dividende, porasel za zelo dobrih 20,39 %. Ob upadu zahtevanih donosnosti obvezniških naložb, posebno evrskih, pa so lahko zadovoljni tudi bolj konservativni vlagatelji.

O izjemni zanimivosti borz priča tudi preteklo leto, ki ga je zaznamovalo precej pretresov, zaradi česar se posamezne regije in panoge precej razlikujejo po donosnostih. Najprej velja izpostaviti največjo in najpomembnejšo regijo, ZDA. Ameriški delnice so namreč na krilih čedalje bolj robustnega okrevanja presenetile s tolikšno rastjo, k čemur je prispevala tudi ameriška centralna banka, ki je omilila ton ter kljub okrevanju in nižanju stopnje brezposelnosti zaenkrat odlašala z umikom denarnih spodbud. Slednje je nižalo zahtevane donosnosti ameriških državnih obveznic, kar je poleg obvezniških naložb močno dvignilo tečaje delnic nepremičninskih družb.

Na donosnost obveznic je pozitivno vplivala tudi evropska centralna banka (ECB), ki je zaradi zastoja v okrevanju v letu 2014 postala bolj agresivna. Poleg znižanja ključne obrestne mere na 0,05 % točke in kot prva pomembnejša centralna banka tudi znižanja obrestne mere, po kateri banke posojajo ECB, v negativno območje je napovedala tudi dvig bilančne vsote za 50 % na 3.000 milijard evrov, kar je znižalo zahtevane donosnosti evrskih obveznic, denimo 10-letne nemške državne obveznice na zgodovinsko nizkih 0,5 %, tečaj evra glede na dolar pa se je znižal z 1,37 na 1,21 evra za dolar.

Ob reformni naravnosti Indija, spodbujevalnih ukrepov denarne politike s strani Kitajske zaradi upočasnitve gospodarstva, pocenitvi nafte, ki jo regija večino uvozi, in dokaj ugodnih vrednotenjih je lepe donosnosti zabeležila tudi Azija. Po drugi strani je po donosnosti najbolj razočarala Evropa. Poleg pomanjkanja politične volje za nadaljevanje začetih in napovedanih strukturnih reform, posebno v Italiji in Franciji, ter ponovne politične zaostritve v Grčiji je negativno na donosnost evropskih delnic vplival rusko-ukrajinski spor. Kljub stopnjevanju napetosti in uvedbi vzajemnih gospodarskih sankcij med Rusijo in EU pa ni prišlo do rasti cene nafte. Nasprotno, cena severnomorska nafta Brent se je predvsem zaradi močnega povečanje proizvodnje nafte v ZDA kot posledica novih tehnologij v lanskem letu znižala za približno 40 % v evrih, kar je negativno vplivalo na vse naložbe povezane z nafto oziroma energenti.

Za konec velja omeniti še najbolj donosen podsklad krovnega NLB Skladi v letu 2014, in sicer NLB Skladi – Slovenija delniški. Delno izvedena privatizacija, v okviru katere so že bili prodani Aerodrom, Mercator, Letrika in Helios, je dvignila tečaje tudi preostalih družb iz t.i. »privatizacijskega seznama« proti morebitnim prevzemnim cenam. Privatizacija je skupaj z delno izvedenimi reformami znižala tudi ceno zadolževanja Slovenije, letna zahtevana donosnost 10-letne državne obveznice se je denimo znižala s skoraj 5 % proti 2 %. To je spodbudilo slovensko gospodarstvo, ki je v lanskem letu izšlo iz recesije, in posledično ob ugodnem vrednotenju dvignilo tudi tečaje večine preostalih borznih družb.

Podsklad krovnega sklada NLB Skladi	Donosnost v 2014 (31.12.2013 - 31.12.2014)	Donosnost v zadnjih treh letih (31.12.2011 - 31.12.2014)
NLB Skladi - Slovenija delniški	67,35%	111,33%
NLB Skladi - Nepremičnine delniški	32,76%	n.p.
NLB Skladi - Farmacija in zdravstvo delniški	28,41%	87,49%
NLB Skladi - Visoka tehnologija delniški	23,35%	78,11%
NLB Skladi - Azija delniški	22,17%	34,10%
NLB Skladi - ZDA delniški	21,22%	n.p.
NLB Skladi - Visoko rastoča gospodarstva delniški	14,45%	17,93%
NLB Skladi - Globalni delniški	12,13%	35,74%
NLB Skladi - Svetovni razviti trgi delniški	11,78%	44,11%
NLB Skladi - Nova Evropa uravnateženi	10,50%	19,85%
NLB Skladi - Globalni uravnateženi	9,71%	25,72%
NLB Skladi - Obveznice visokih donosnosti	8,39%	n.p.
NLB Skladi - Podjetniške obveznice EUR	6,66%	16,35%
NLB Skladi - Dinamični razviti trgi delniški	6,30%	53,07%
NLB Skladi - Razvita Evropa delniški	1,60%	34,29%
NLB Skladi - Zahodni Balkan delniški	0,60%	9,98%
NLB Skladi - Naravni viri delniški	-10,13%	-22,72%
NLB Skladi - Južna, srednja in vzhodna Evropa delniški	-11,70%	13,16%

Marko Bombač, CFA
višji upravitelj premoženja

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Trg republike 3, Ljubljana, ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 8. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 108/10 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 389. člena ZTFI. Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 373. členu ZTFI. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalnih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajateljev iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.